

Bratia a sestry,

príbeh, ktorý je základom dnešnej kázne, sa nikdy nestal. Ide o podobenstvo, teda o krátky príbeh, ktorý má poslucháčov niečo naučiť. Čo si z daného podobenstva máme vziať pre náš súčasný život? Skôr však ako pristúpime k samotnému podobenstvu, je dôležité všimnúť si, prečo vôbec začal Ježiš toto podobenstvo rozprávať. Za Ježišom prišiel zákonník a chcel vedieť, čo má robiť, aby obdržal večný život. Ježiš mu povedal na základe textu zo Starého zákona, ktorý zákonník sám citoval, aby celým svojím ja miloval Pána Boha a svojho blížneho ako seba samého. Zákonník sa uspokojil s prvou časťou, že má milovať Pána Boha. Veď Boh je iba jeden a toho má milovať. To mu bolo veľmi jasné, ale to že má milovať svojho blížneho, to mu už také jasné nebolo. Prv prišiel Ježiša pokúšať. Potom sa chce ospravedlniť, a tak sa pýta Ježiša ďalej, že kto mu je blížny. Kto patrí do tej skupiny ľudí, ktorých má milovať? Ježiš, ako bolo pre Neho typické, neodpovedá priamo na otázku, ale začne rozprávať podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi.

Nejakého človeka okradli lotri a polomŕtveho ho nechali na ceste. Postupne okolo toho muža prešli kňaz a levíta. Obaja ho zďaleka obišli. A niet sa ani, čo čudovať. Kňaz a levíta mohli predpokladať, že ten muž je mŕtvy. A keby bol naozaj mŕtvy a oni by sa k nemu priblížili alebo sa ho nebudaj dotkli, tak by sa podľa svojich náboženských predpisov znečistili. Na určitú dobu by nesmeli vykonávať svoju prácu vo funkcii, do ktorej boli v rámci židovského národa dosadení. Mali teda svoje dôvody, prečo sa mu vyhli. To však pre nás nie je dôležité. Dôležité je, že nakoniec mu niekto pomohol. Ako tretí išiel okolo Samaritán. Dnes je už slovo samaritán symbolické označenie pre niekoho, kto je milosrdný a ochotne pomôže tomu, kto je v núdzi. Samaritán bol pôvodne obyvateľom krajiny, ktorá sa volala Samária a ležala na sever od Judska. Samaritáni neboli pre Židov plnohodnotní Židia. Aj keď Samaritáni odvodzujú svoj pôvod od Židov, tak medzi nimi vládlo nepriateľstvo a napätie. Kňaz a levíta tu predstavujú pravoverných Židov. Ježiš tak v podobenstve stavia kňaza, levítu a Samaritána na druhej strane do ostrého kontrastu. Takto vlastne vyniklo, že ranenému pomohol ten, od ktorého by sa to najmenej čakalo. Samaritán ranenému vydezinfikoval a obviazal rany, potom ho na svojom dopravnom prostriedku dopravil do hostinca s ubytovňou, kde sa o neho určitú dobu staral a ošetroval. Potom zaplatil hostinskému, aby sa o toho muža ďalej postaral. To je záver podobenstva a dozvedáme sa, prečo Ježiš neodpovedal priamo na otázku, ktorú dostal.

Ježiš sa zákonníka spýtal: „Kto bol blížny tomu, ktorého zbili a okradli?“ Ježiš takto mení otázku, ktorú mu na začiatku dal zákonník. Zákonník sa pýtal: „Kto je mne blížny?“ Ježiš sa pýta: „Komu si ty blížny?“ Zákonník neodpovedal rovno, že Samaritán, ale odpovedá, že ten, ktorý mu preukázal milosrdenstvo. Ježiš na základe toho zákonníkovi prikazuje, aby išiel a robil podobne.

Ježiš aj nás učí, že máme ísť a preukazovať milosrdenstvo. Nemáme sa pýtať: Tak kto je vlastne ten môj blížny? Hospodin dáva dážď na dobrých aj zlých. Aj my máme preukazovať milosrdenstvo každému núdznemu bez rozdielu. Čo to znamená preukazovať milosrdenstvo? Samaritán neurobil nič výnimočné. Urobil to, čo mohol. Urobil všetko, čo bolo v jeho silách. Konanie milosrdenstva je niečo dobré, čo môžeme pre druhého urobiť. Niekedy sa možno stačí iba sa na druhého usmiať a povzbudiť ho, alebo niekoho vypočuť. Niekedy zase môžeme pomôcť finančne alebo manuálne. K milosrdenstvu sme nabádaní Božím slovom v moci Ducha Svätého.

Silu, aby sme to mohli vykonať, nám dáva Boh. On nás uschopňuje k tomu, aby sme aj chceli aj činili viac, ako len chceme z našej dobrej vôle. Kým žijeme na tejto zemi, nikdy to nebude tak, že si nebudeme musieť navzájom pomáhať. Niekedy môžeme pomôcť my a inokedy možno my budeme tí, ktorí potrebujú pomoc. V prvom liste Jánovom je napísané: *Ale ak niekto má pozemský majetok a vidí brata núdzu trpieť a zavrie si pred ním srdce, ako môže byť v ňom láska Božia.* (1 Jn 3, 17) To neznamená, že teraz máme bezhlavo rozdať všetok svoj majetok, ale máme pomôcť tam, kde vidíme, že pomôcť môžeme. V Liste Jakuba je zase napísané: *Ak brat alebo sestra nemá odevu a nedostáva s im denného pokrmu, a niekto z vás im povie: Chodte v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa!-ale nedáte im, čo potrebujú pre telo, čo je to platné?* (Jk 2, 15-16) Všetko, čo máme, máme od Pána Boha. Život, zdravie, hmotné zabezpečenie, pozemky, financie, vrodené talenty, ďalej to, čo sme sa naučili, šikovnosť a zručnosť. Veríme, že za tým všetkým je Božia milosť. Možno nikdy nebudeme v takej situácii ako Samaritán, ale máme robiť dobré tam, kde práve sme.

Bratia a sestry, využívajme rozumne dary, ktorými nás Pán Boh štedro obdaril k tomu, aby sme druhým preukazovali milosrdenstvo. Nech je našim každodenným heslom Ježišov príkaz: „Chod' a preukazuj milosrdenstvo!“ Ved' prosíme Pána Boha, aby bol voči nám milosrdný. Boh je milosrdný voči nám, a preto my máme byť milosrdní voči iným ľuďom. Amen.

Vypočujme si slová vyslania, ako sú napísané v Liste Títovi v 3. k.:

Ale keď sa zjavila dobrota a láskavosť nášho Spasiteľa Boha k ľuďom, spasil nás nie pre skutky spravodlivosti, ktoré sme konali, ale podľa svojho milosrdenstva, (a to) kúpeľom znovuzrodenia a obnovením skrze Ducha Svätého, ktorého vylial na nás hojne skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, aby, ospravedlnení Jeho milosťou, stali sme sa dedičmi podľa nádeje večného života. Verná to reč, a žiadam si - toto zdôrazňuj: aby tí, čo uverili Bohu, snažili sa konať dobré skutky. To je dobré a užitočné ľuďom.

Milosť nášho Pána Ježiša Krista, láska Božia a účasť Ducha Svätého so všetkými vami. Amen.